

Reſultat, end at dette maatte totalt forandres. Jeg tror dog, at Univerſitetet for det Førſte med Henſyn til ſin egentlige Hovedopgave, Videnskabens Fremme, efter menneſtelige Forhold og efter vort lille Lands Liſtand har præſteret ſaa Meget, at det kan være ſin Liſtand beſkjendt, og at det dernæſt ogſaa ligeoverfor de Studerende i ſin ſtore Helhed opfylder de Fordringer, ſom kunne ſtilles til det. Dermed er ikke ſagt, at der ikke kan være mange Ting at forandre, men jeg tror rigtignok, at den Skilbring, ſom det ærede Medlem gav deraf, var mindre korrekt, var malet med for mørke Farver. Der er dog flere Punkter, ſom det ærede Medlem omtalte, hvor jeg kan erklære mig fuldſtændig enig med ham. Naar det ærede Medlem ſaaledeſ omtalte den ſaakaldte anden Examen ſom Noget, der var ſaa fuldſtændig miſlykket, er jeg til en vis Grad enig med ham i, at den ikke er tilſtræffeligg ſom Overgang fra Skolen til Univerſitetet. Den tidligere anden Examen havde Noget, hvorved den nærmede fig til enkelte af de Punkter, ſom det ærede Medlem ønskede, og forſaauidt er jeg enig med ham. For ſaa ſar ſiden, da vi havde en lignende Sag for, udtalte jeg min Beſlagelſe over, at man havde omændret denne ene Examen til at blive en blot filoſofiſk. Men naar det ærede Medlem paa den anden Side vil erklære denne blot filoſofiſke Examen for at være en ſaa aldeles, jeg kan næſten ſige, vandtigg Indretning, tror jeg ikke, at han har Ret. Thi ved den filoſofiſke Examen behandles ikke Filoſofien i ſin Helhed, men enkelte filoſofiſke Discipliner, navnlig Filoſofiſens Hiſtorie og Phyſiologi, og jeg tror, at diſſe 2 Videnskaber blive ſaaledeſ docerede for de unge Menneſker, og at de komme ind i dem paa en ſaadan Maade, at de derved indvies i og virkelig tilegne ſig en videnskabelig Opfattelſe. Med Henſyn til den ene af de Profeſſorer, ſom det ærede Medlem nævned, da har jeg ganſke viſt ikke hørt ham holde Forelæſninger, eſterſom vi ere Studenter ſammen, ſaa jeg var noget for gammel til at gaa paa hans Forelæſninger; men jeg har Sønnen, der have gaaet paa hans Forelæſninger, og jeg kjender mange Menneſker, der have hørt ham — jeg mener Profeſſor Bruchner —, og de have fra hans Forelæſninger modtaget en ſaadan Impulſ, at den har været afgjørende for hele deres Studium. Diſſe Forelæſninger have vaakt en Interelſe hos dem for filoſofiſk og virkelig videnskabelig Dannelſe, ſom de have bevareret indtil den Dag idag, og de have ingenlunde ſaaet et ſaadant Indtryk, ſom det ærede Medlem havde ſaaet af den Side af Forelæſningerne, ſom han havde hørt. Jeg beſlager fremdeleſ, at det ærede Medlem ſandt ſig foranlediget til at omtale en anden ældre filoſofiſk Profeſſor, hvem

Ingen, der har levet i den Tid, da han ſtod i ſin fulde Kraft, kan mindes uden med den ſtørſte Pietet, en Mand, hvis videnskabelige Dygtighed, Sandhedſtjerlighed og rene Iver for Videnskaben var ſaa ſtor, at man vel kunde bære over med, om han i ſine ſidſte Dage, da han var bleven meget gammel, ikke fuldſtændig kunde udfylde ſin Plads. Jeg kan ikke negte, at det paa mig gjorde et høiſt ubehageligt Indtryk at høre ham nævne ikke paa anden Maade end ſom en Mand, hvis Examination gjorde Skandale. Naar endelig det ærede Medlem bragte et tredie Forhold paa Tale om en æſthetiſk Profeſſorplads, beſlager jeg det; thi en Diſkuſſion, ført paa den Maade, hvorpaa det ærede Medlem vilde føre den, vilde fremkalde en høiſt beſlagelig og uhyggelig Forhandling her i Salen. Jeg ſkal derfor ikke forfølge denne Sag eller gaa nærmere ind paa den; men jeg tror at turde ſige, at der med al Anerkjendelſe af den Mandſ Dygtighed og Begavelſe, til hvem det ærede Medlem ſigtede, kunde være andre Henſyn, ſom ikke behøve at være af den Natur, ſom han omtalte, der kunde gjøre, at Mange kunde finde nogen Betænkelighed ved hans Anſættelſe. Jeg udtaler ikke min Mening om denne Sag. Jeg vil endogſaa ligeiſem ſige, at dengang der var Tale om hans Anſættelſe, vilde jeg have ſtemt for at anſætte ham; men jeg tror alligevel ikke, at man er berettiget til at opfatte en Modſtand ſom den, der blev reift, fra et ſaadant Standpunkt, ſom det ærede Medlem gjorde. Naar vi ſaa komme over til de andre Sag, omtalte det ærede Medlem jo ogſaa Latinen og den filoſofiſke Retning, ſom er repræſenteret her. Jeg tror dog, at det ærede Medlem derved havde en noget ſeiltagtig Opfattelſe, idet han ſtillede Profeſſorernes Antal lige overfor Antallet af dem, der tage Examen heri. Ja, hvis Univerſitetet blot var en Examenſtalt, var det fuldſtændig rigtigt; men da Univerſitetet er en videnskabelig Anſtalt, hvor man vil have Hovedvidenskabernes repræſenterede og Foredrag holdte ſaaledeſ, at de, der ønske Veiledning, kunne ſaae den, tror jeg ikke, at 3 filoſofiſke Profeſſorer, naar man ſer hen til, at Filologien ikke er en blot Sprogvidenſkab, men at der er en hel ſtor Side af den, ſom er arkæologiſk, kunſtneriſk, ført ſagt en hel Maſſe Sideſag, ſom ere indbefattede under den, vilde kunde overkomme den, naar de ſkulle følge med i deres Videnſkab, holde Forelæſninger og tillige alſaa ſkulle give Veiledning til Examenſtudiet. Denne Veiledning giver ganſke viſt ikke ſaameget Arbejde, naar der kun er et mindre Antal Studerende, ſom naar der er mange; men jeg tror ikke, at det er en afgjørende Betragtning. Det Samme er Tilfældet med romanſk og germanſk Filologi. Det er heller ikke Sprog alene, men det er ogſaa Literaturhiſtorie, og Alt,